

Van visie naar praktijk

Dementiezorg bij mensen met een VB

Anneke Loonstra - de Jong & Aurora Ulgiati
Gedragskundige-onderzoekers - Alliade



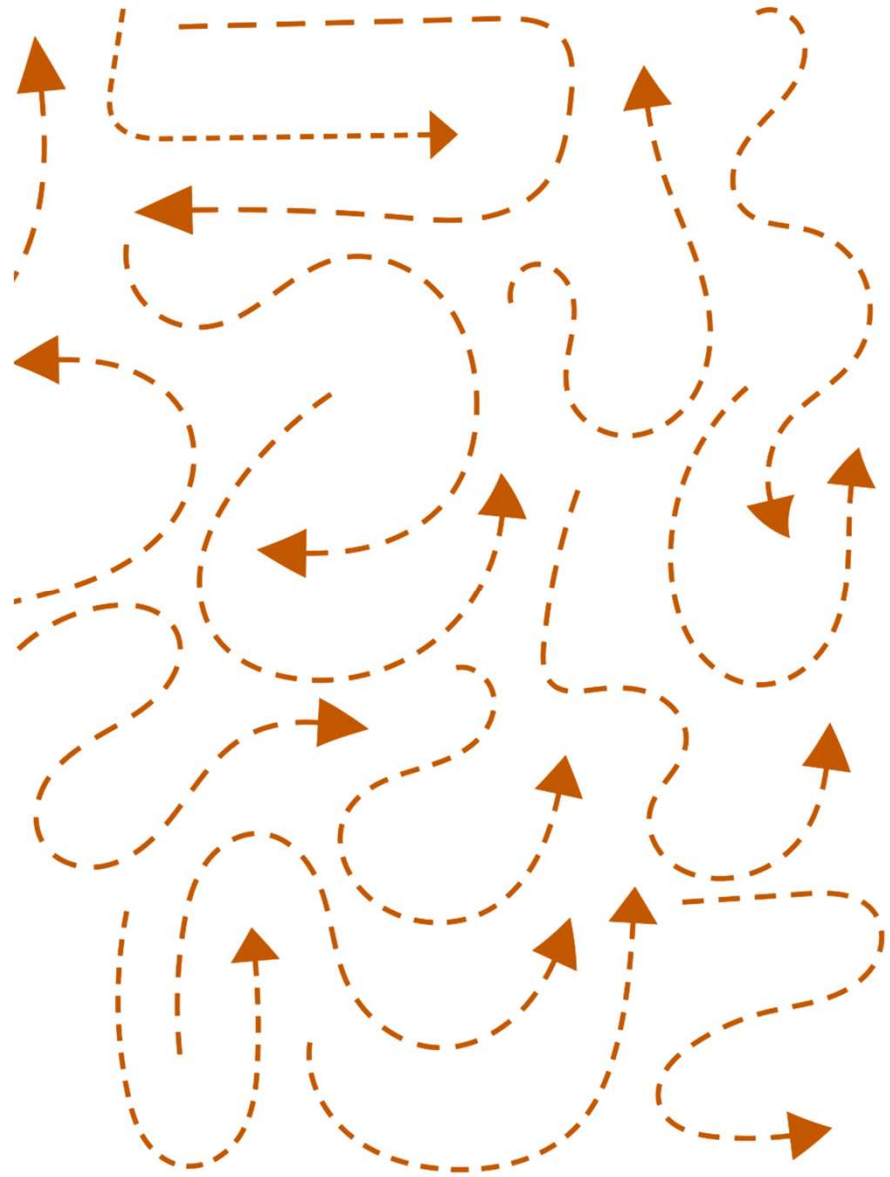
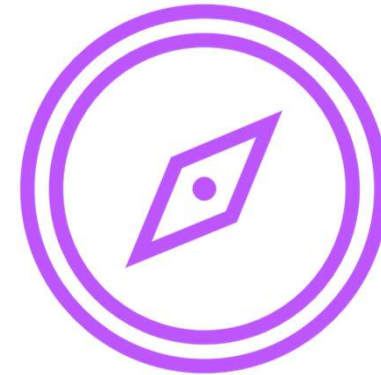
▶ alliade.nl/pwo

alliade

Wat verandert er in de dagelijkse begeleiding als iemand dementie heeft?

- Hoe weet je wat iemand met dementie nodig heeft?
- Waar baseer je jouw aanpak op?
- Hoe stem je dit af met je team?

Visie geeft richting



Waarom een begeleidingsmethodiek



De Grote Methodiekengids

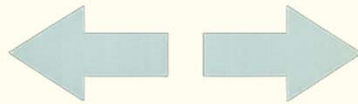


gratis [e-boek](#) en gedrukt via de bekende (online) boekhandels

Dementia Care Mapping

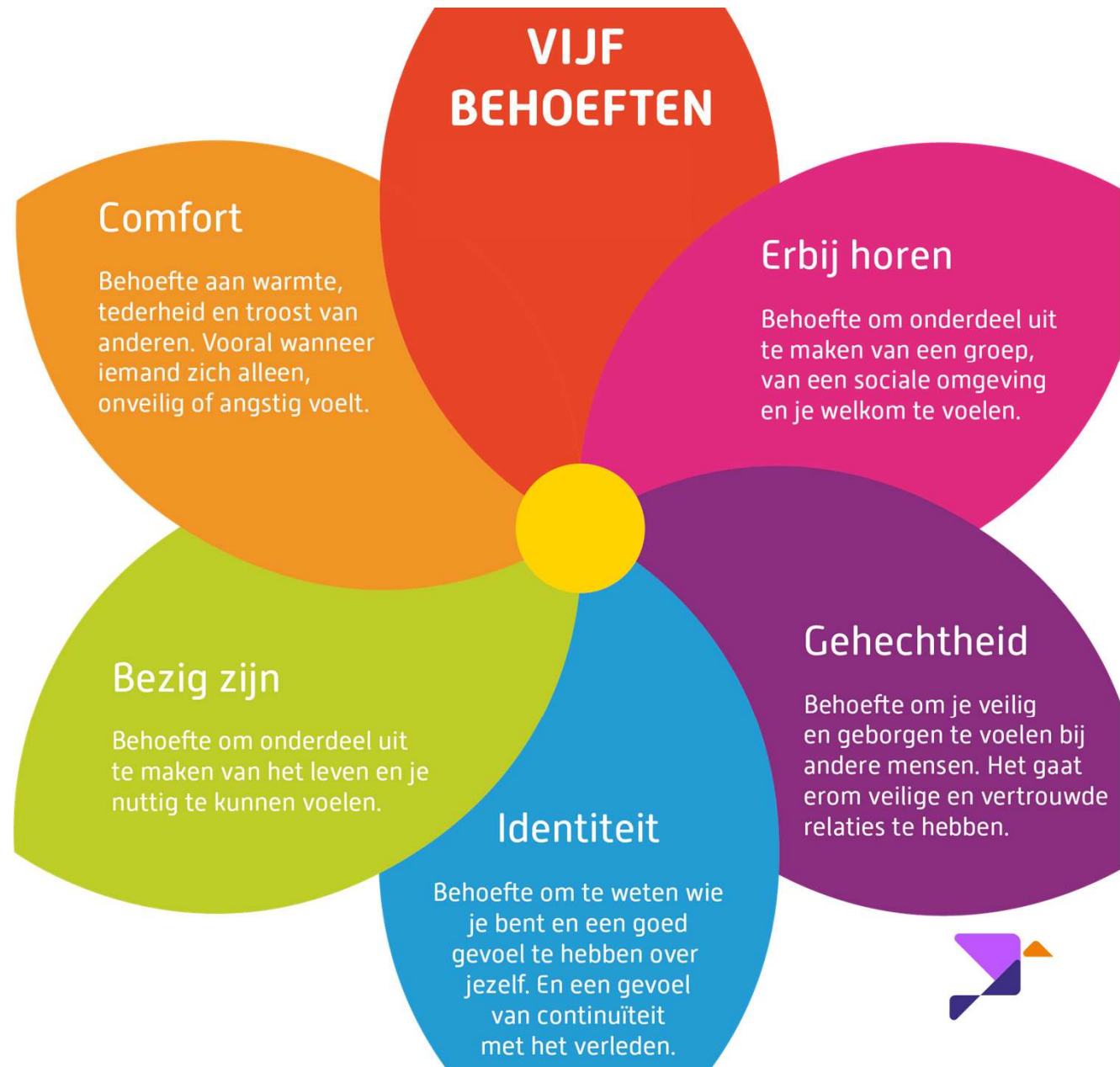


**Niet de persoon
met DEMENTIE**



**PERSOON
met dementie**

Psychosociale behoeften



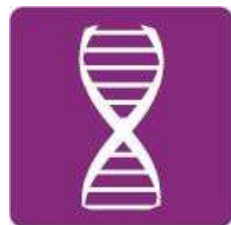
Persoonsgericht werken (PGW)



Hersenschade



Persoonlijkheid



Levensloop



Gezondheid



Sociale omgeving



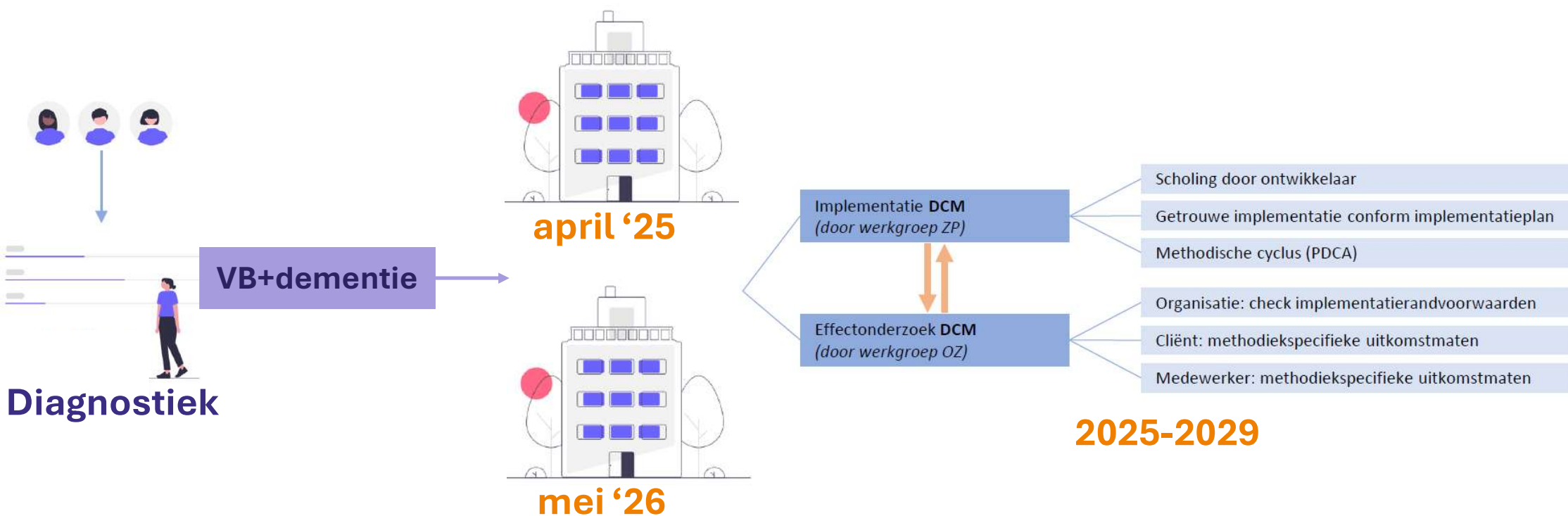
Fysieke omgeving

Systematische en doorlopende werkwijze

1. Introductiebijeenkomst begeleidingsteam
2. Observatie 6 uur van 4 cliënten
3. Gegevensanalyse
4. Rapportage
5. Bespreking uitkomsten
6. Actieplanning



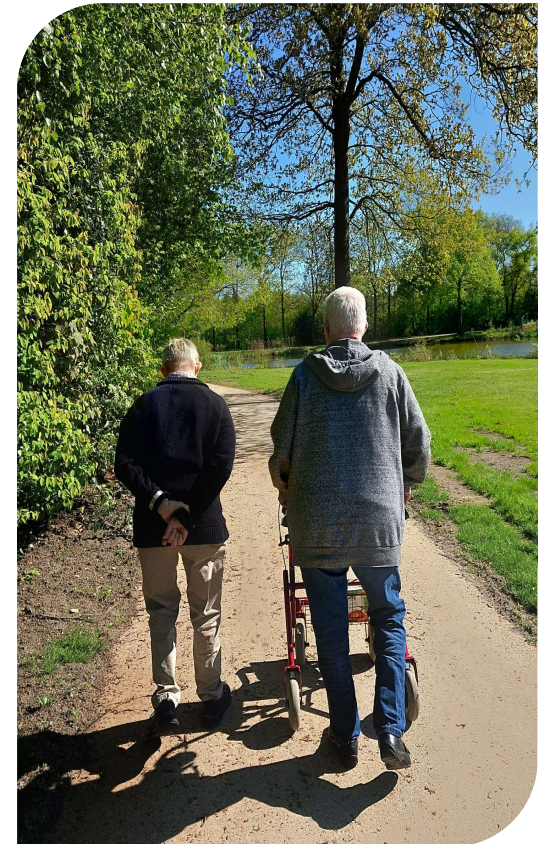
Dementiezorg in de praktijk



Dementiezorg in de praktijk: Heerenveen



Dementiezorg in de praktijk



Wat willen we inzichtelijk maken?

Bewoners:

- Effecten op welbevinden en kwaliteit van leven
- Effecten op interacties



Medewerkers:

- Effecten op bevoegd- en bekwaamheid
- Effecten op samenwerken en handelen over tijd



Deelnemers

Cliënten n=11

- 57 jr (45-76)
- 50% ♀
- lichte VB 46% - matige VB 55%

Medewerkers n=11

- 44 jr (18-57)
- 100% ♀
- werkervaring (min-max) 1 – 25 jr
- werkervaring ouderen (min-max) 0.5 – 7 jr



Op cliëntniveau

- Meer comfort, rust en betrokkenheid
- Betere aansluiting bij individuele behoeften
- Effecten zichtbaar in kleine dagelijkse momenten

*Het voelt hier als een
warm bad*

Voorlopige resultaten



Op teamsniveau

- Meer reflectie en gezamenlijke taal
- Betere structuur in terugkoppeling
- Groei in deskundigheid, maar nog zoekend

Het maakt je wel weer even bewust van: hier moeten we echt iets mee.

Voorlopige resultaten



Waar wringt het nog?

Team nog niet
altijd op één lijn

Dan neemt de waan van de dag
het toch weer over

Activering verdwijnt bij
hoge zorgdruk

ONS werkt hier eigenlijk
niet echt in mee

Voorlopige resultaten



Aandachtspunten

- Moeite met juiste diagnose
- Verhuizingen: emotioneel en vaak te laat
- PGW lastig te vertalen naar dagelijks handelen

→ **DCM helpt dóór observaties & concrete acties**





PGW: vertaling naar de praktijk?

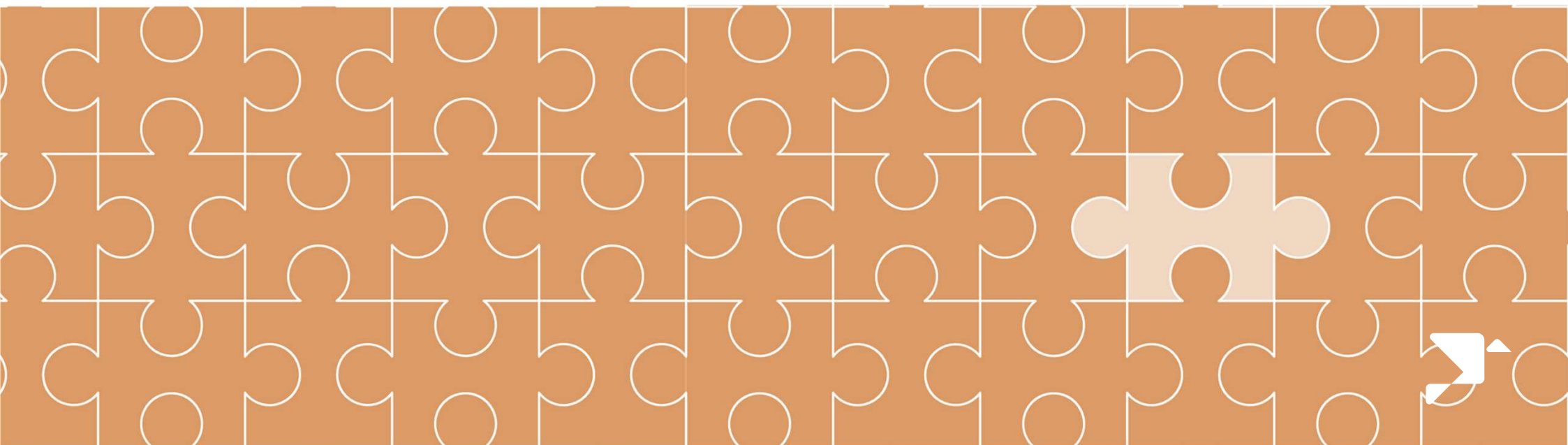
Staan :
niet mee eens



Zitten :
mee eens



"In het levensverhaal: Belangrijk te weten *waar en hoe* is de persoon met dementie opgegroeid?"



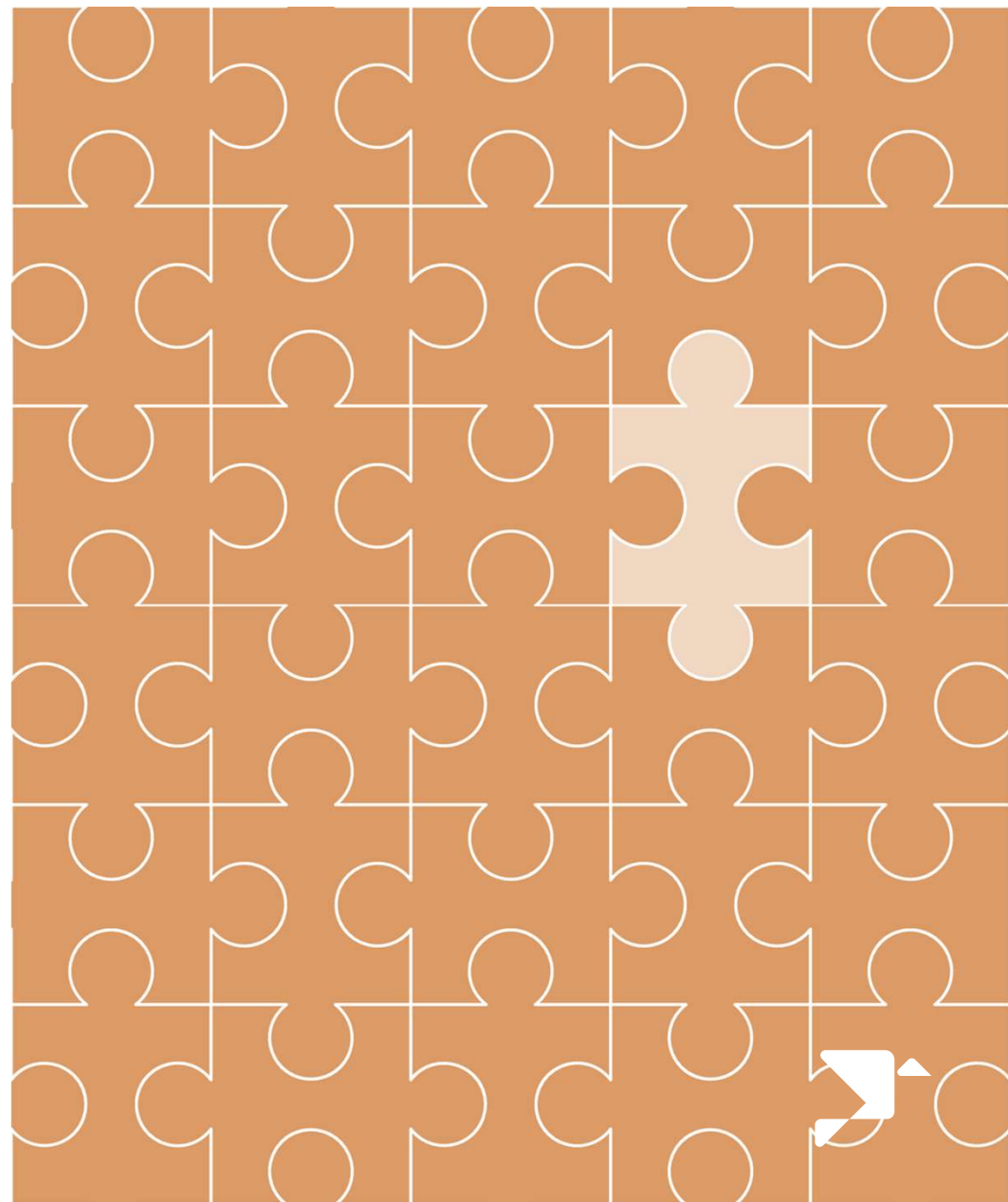
Dia 21

AU1

PGW

Ulgiati, Aurora; 2026-02-02T11:37:11.033

"Fysieke omgeving heeft
altijd impact op gedrag van
de persoon met dementie"



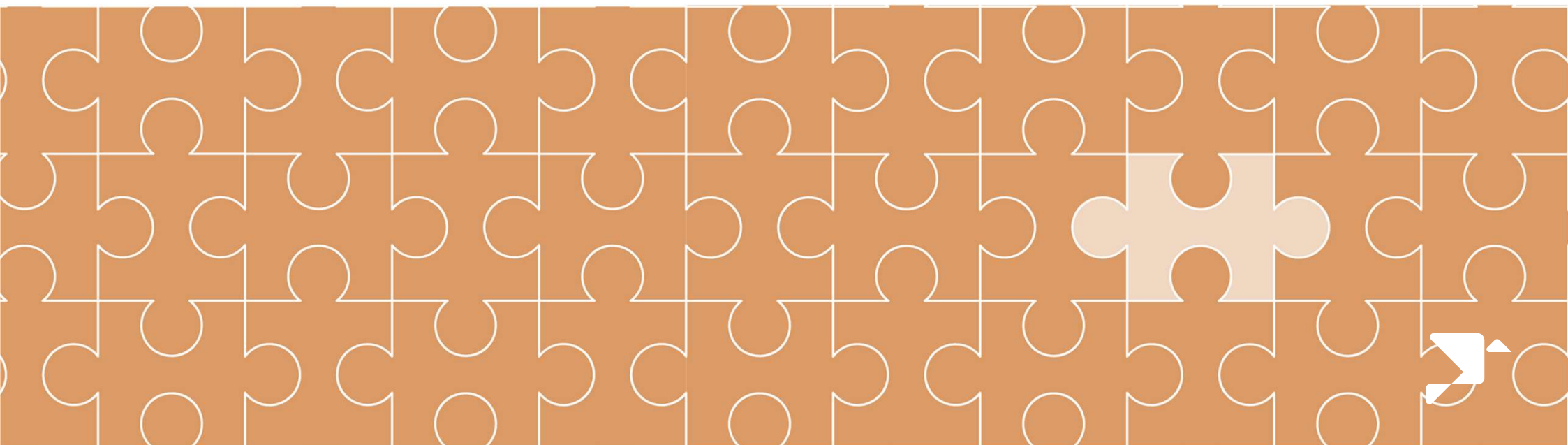
Dia 22

AU1

PGW

Ulgiati, Aurora; 2026-02-02T11:37:00.034

"Wanneer iemand met dementie een ADL-moment spannend vindt is het belangrijk om het moment zo snel mogelijk af te ronden"



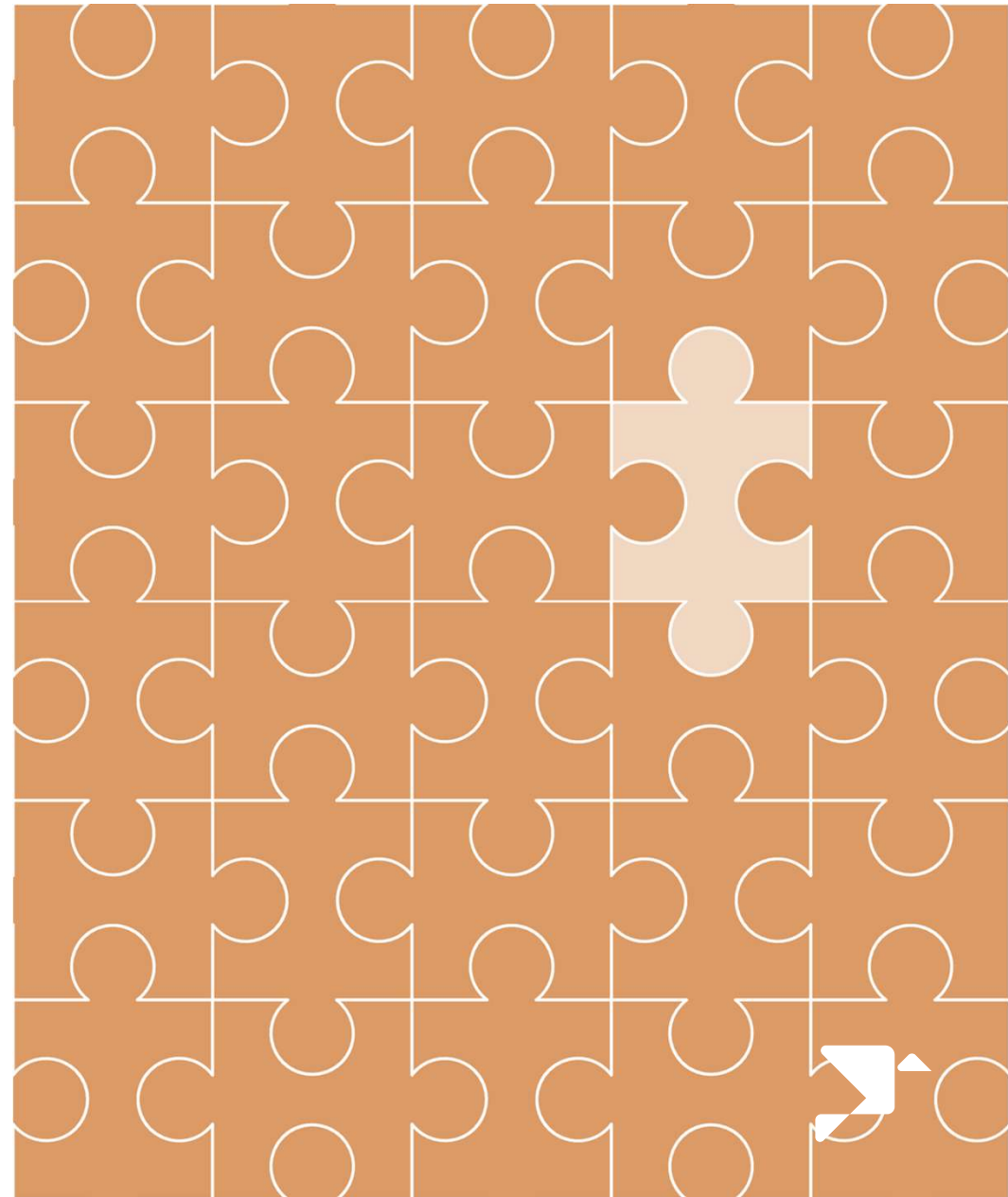
Dia 23

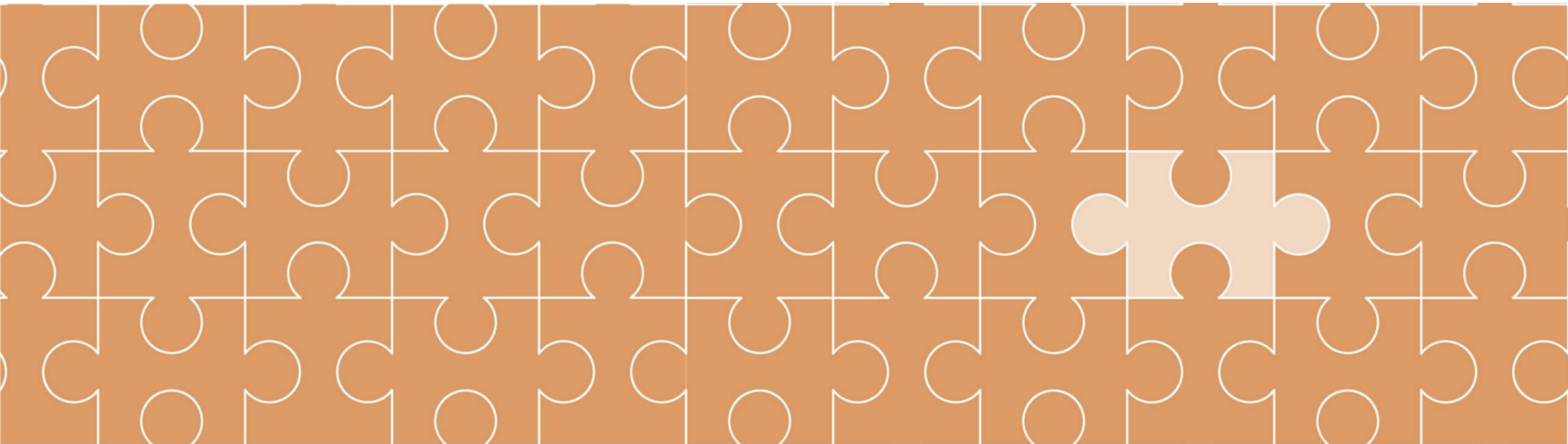
AU1

PGW

Ulgiati, Aurora; 2026-02-02T11:38:13.076

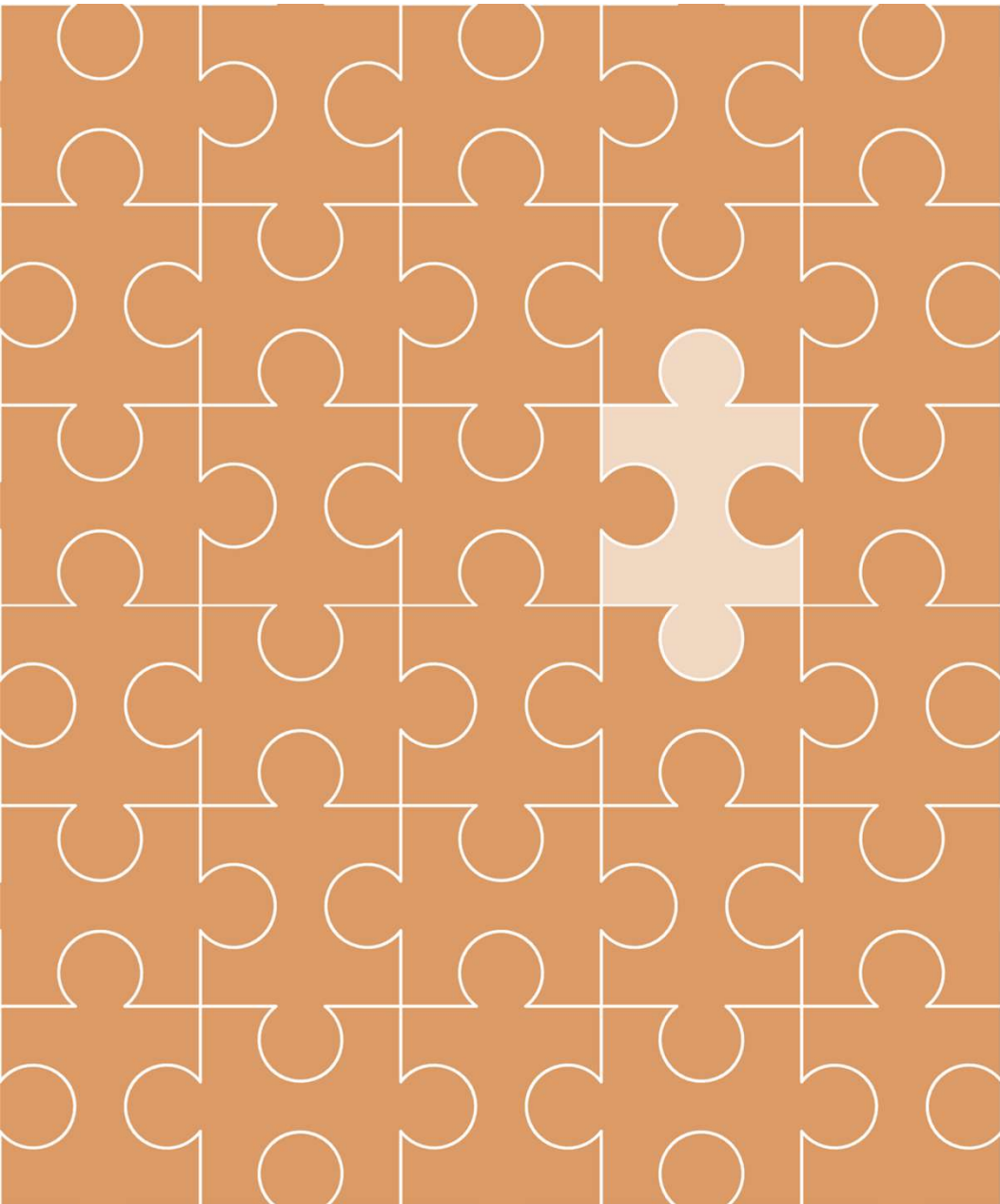
"Mensen met dementie
hebben baat bij een
prikkelarme omgeving"





"Zet Frans Bauer voortdurend op; vrolijke muziek heeft altijd een positief effect op het humeur"





"Dek de tafel de avond
ervoor zodat je meer tijd
kan besteden voor ADL"



*Er is geen goed of fout
DCM helpt om samen te kijken,
te begrijpen en bewust te kiezen*



Bronnen

- [trimbosinstituut.nl](https://www.trimbosinstituut.nl): doelgroep ouderen (Trimbos)
- [menske.nl](https://www.menske.nl) (DCM Nederland)
- www.kennispleingehandicaptensector.nl (Ouderen VG)
- [T. Kitwood; dementia reconsidered](#)
- www.dementiewinkel.nl
- [Dementietafel Noord aanmelden www.sttg.nl](#)

Wegwijzer verstandelijke beperking en dementie



[Wegwijzer verstandelijke beperking en dementie: 100 praktijkvragen en antwoorden | University of Groningen Press](#)



Tips voor omgaan met gedragsveranderingen

bij verstandelijke beperkingen en dementie

▶ alliade.nl/pwo

alliade
Samen doen wat yé kan

Praktische adviezen: omgaan met mensen met een verstandelijke beperking en dementie

[Praktische adviezen: omgaan met mensen met een verstandelijke beperking en dementie](#)

Vragen?



Aurora Ulgiati

a.ulgiati@alliade.nl



Anneke Loonstra - de Jong

a.loonstra@alliade.nl

meer info:

- www.alliade.nl/pwo/begeleidingsmethodieken
- www.alliade.nl/pwo/vb-dementie

▶ alliade.nl/pwo



Samen doen wat wél kan